

รายงาน

‘ชีวฮกตั่ว’

โรงเจเมืองแม่กลอง เก่าแก่ที่สุดในไทย

คำว่าชีวฮกตั่วจึงแปลว่า โรงเจที่ผู้ใดมากราบไหว้แล้วจะมีบุญวาสนา อายุมันขวัญอิน ศาลเจ้าชีวฮกตั่วเป็นศาลเจ้าที่สร้างขึ้นเมื่อปี 2352 นับอายุรวมประมาณ 206 ปี ถือเป็นโรงเจที่เก่าแก่ที่สุดใน จ.สมุทรสงคราม และน่าจะเก่าแก่ที่สุดในประเทศไทย

“จากข้อมูลที่บ้านทักไว้ในทำเนียบทะเบียนศาลเจ้าของกระทรวงมหาดไทย ศาลเจ้าชีวฮกตั่วสร้างโดยกลุ่มคนจีนแต่จ้าว ในสมัยสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ยกทัพมาขับไล่ทัพพม่ายึดค่ายบางกุ้งได้สำเร็จ ขณะนั้นบ้านเมืองสงบสุขรุ่งเรือง จนเกิดเป็นชุมชนริมเรือนแพริมแม่น้ำแม่กลอง มี

อัครพร
อารักษ์ไพรมงคล

ชาวจีนอพยพมาอยู่อาศัยมากขึ้น เมื่อถึงเทศกาลกินเจในเดือน 9 ของจีน ต่างประพุดติปฏิบัติถือศีลกินเจบูชาเทพเจ้า เพื่อเป็นสิริมงคลของตนเองและครอบครัวตามความเชื่อที่สืบทอดกันมา สมเด็จพระเจ้าตากสินทรงเห็นเป็นการประพุดติปฏิบัติที่ดีงาม จึงดำริให้สร้างสถานที่เพื่อเป็นศูนย์รวมในการปฏิบัติธรรมถือศีลกินเจของคนในชุมชนขึ้น และได้สร้างองค์เทพเจ้า

กั้วฮกตั่วไว้ องค์ประธานในการกินเจ สร้างด้วยไม้หอมแกะสลักลอยตัวศิลปะจีนโบราณงดงาม ซึ่งหาได้ยากในปัจจุบัน”

“อัครพร” บอกว่า ปีนี้ศาลเจ้าชีวฮกตั่วกำหนดจัดงานเทศกาลถือศีลกินเจ ระหว่างวันที่ 12-22 ตุลาคม โดยวันที่ 18 ตุลาคม เวลา 19.00 น. จะมีพิธีบูชาดาวนพเคราะห์ เรียกว่า “ไปเต้า” พระจีนจะทำพิธีสวดมนต์สะเดาะเคราะห์เวียนเทียนผ่านประตูสวรรค์ วันที่ 20 ตุลาคม เวลา 19.00 น. พิธีลอยกระทงเชิงวิญญูณต่าง ๆ ที่อยู่ในแม่น้ำลำคลอง-ทะเลมารับแจกทานในวันรุ่งขึ้น วันที่ 21 ตุลาคม เวลา 14.00 น. พิธีทิ้งกระจาด หรือ “ซิโก้ว” แจกทาน-โยนตัว-แจกข้าวสาร ซึ่งแต่ละปีจะมีชาวบ้านมารับแจกกว่า 1,000 คน และวันที่ 22 ตุลาคม เวลา 24.09 น. พิธีส่งเจ้าและพิธีให้ขวัญบวบลอยต่อเทพเจ้าทุกพระองค์ เพื่อความเป็นสิริมงคล

“จึงขอเชิญชาวไทยและชาวไทยเชื้อสายจีนมาร่วมกิจกรรมได้ตามวันและเวลาดังกล่าว โดยศาลเจ้าชีวฮกตั่วได้จัดเตรียมอาหารเจ เช่น กวยจั๊บเจ และเย็นตาโฟเจไว้บริการทุกมื้อ”

ขจร โพธิ์นิมไทย

โรงเจและศาลเจ้าใน จ.สมุทรสงคราม ที่จดทะเบียนอย่างเป็นทางการกับกระทรวงมหาดไทย มีทั้งหมด 24 แห่ง ในจำนวนนี้มีอายุเกิน 100 ปี จำนวน 3 แห่ง คือ “ศาลเจ้าชีวฮกตั่ว” (โรงเจปากน้ำ) ต.แควอ้อม อ.อัมพวา สร้างขึ้นเมื่อปี 2352 “โรงเจอัมพวา” (โรงเจเจ็กเซ่งฮงเป่าเก็งเต็ง) ต.อัมพวา สร้างเมื่อปี 2438 อายุ 120 ปี และ “ศาลเจ้าชะฮุ้นตั่ว” ต.แม่กลอง อ.เมือง สร้างเมื่อปี 2446 อายุ 112 ปี

พิสิฐ เลือสมิง นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) สมุทรสงคราม เกิร้นก่อนระบุว่า เทศกาลถือศีลกินเจ ปี 2558 อบจ.สมุทรสงครามจัดโครงการส่งเสริมประเพณีแห่เจ้าเข้าทรง ถือศีลกินผัก โดยสนับสนุนงบประมาณให้โรงเจและศาลเจ้าทั้ง 24 แห่ง แห่งละ 10,000 บาท เป็นค่าใช้จ่ายการจัดหาวัตถุดิบในการบริการอาหารเจให้กับชาวสมุทรสงครามและนักท่องเที่ยวได้บริโภค เป็นการสร้างบุญสร้างกุศลให้ตนเอง ด้วยการไม่เบียดเบียนสัตว์

ด้าน อัครพร อารักษ์ไพรมงคล ผู้จัดการปกครองศาลเจ้าชีวฮกตั่ว หรือโรงเจปากน้ำ บอกว่า “ชีว” แปลว่าอายุ มันขวัญอิน “ฮก” แปลว่าบุญวาสนา “ตั่ว” แปลว่าโรงเจ